

عنوان کتاب

امضا الکترونیک از منظر ثبت آنی

نویسندگان

حاجه شایسته بیلندی

دانش آموخته کارشناسی ارشد حقوق ثبت اسناد و املاک دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

دکتر علیرضا حسینی

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

برگرفته شده از پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق ثبت اسناد و املاک

سرشناسه	: شایسته پیلندی، حامد، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: امضا الکترونیک از منظر ثبت آنی / حامد شایسته پیلندی، علیرضا حسینی.
مشخصات نشر	: تهران : سخنوران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۶ ص.
شابک	: 978-600-383-935-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: امضای الکترونیکی
موضوع	: Digital signatures
موضوع	: امضای الکترونیکی — ایران
موضوع	: -- IranDigital signatures
موضوع	: ثبت — کنترل دستیابی
موضوع	: Recording and registration -- Access control
موضوع	: امضای الکترونیکی — قوانین و مقررات — ایران
موضوع	: -- Law and legislation -- IranDigital signatures
موضوع	: مپیوترها — ایمنی اطلاعات
موضوع	: Computer security
شناسه افزوده	: ش.، ع.رضا، ۱۳۴۷ -
رده بندی کنگره	: ۱۹۵ ش ۹/۴۹۷/۴۹۷۶
رده بندی دیویی	: ۰۰۵/۸۸۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۱۵۰۸۲۲

شماره تماس: ۰۲۱۶۶۴۷۶۳۰۶ - ۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳ - ۰۹۰۹۴۹۰۷۵۳

آدرس: کارگر شمالی، بعد از ادوارد براون، شماره ۱۴۰۷، طبقه اول انتشارات سخنوران

آدرس الکترونیکی: thesis.pub2014@gmail.com

آدرس سایت: www.thesispublication.com

که عنوان کتاب امضا الکترونیک از منظر ثبت آنی

که مؤلف حامد شایسته پیلندی، دکتر علیرضا حسینی

که صفحه آرا و طراح جلد مؤسسه پیشگامان مسیر دانش

که ناشر سخنوران

که شمارگان ۱۰۰۰ نسخه

که نوبت چاپ اول ۱۳۹۵

که قیمت ۱۲۰۰۰ تومان

ISBN: 978-600-383-935-9

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۱	چکیده
۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول: تبارشناسی و مفاهیم داری
۱۷	مبحث اول: تعریف لغوی، اصطلاحات و حقوق امضا
۱۷	گفتار اول: تعریف لغوی امضا
۱۷	گفتار دوم: تعریف اصطلاحی امضاء
۱۸	گفتار سوم: تعریف حقوقی امضا
۱۸	گفتار چهارم: امضای الکترونیکی
۲۰	گفتار پنجم: مفهوم امضاء الکترونیکی
۲۰	گفتار ششم: اجرای امضای الکترونیک
۲۱	گفتار هفتم: انواع امضای الکترونیکی
۲۱	بند اول: امضای الکترونیک ساده و شرایط آن
۲۲	بند دوم: امضای الکترونیک پیشرفته و شرایط آن
۲۳	گفتار هشتم: تعریف و مفهوم امضا سنتی
۲۳	مبحث دوم: مفهوم امضاء دیجیتال
۲۵	مبحث سوم: جایگاه امضا در نظام سنتی ثبت اسناد

۲۷	گفتار اول: انواع رمز
۲۷	گفتار دوم: عملکرد ترکیبی
۲۸	گفتار سوم: روند کار امضای دیجیتال
۲۸	مبحث چهارم: آنستیرال
۲۹	مبحث پنجم: تعریف لغوی ثبت
۲۹	گفتار اول: تعریف حقوقی ثبت
۳۰	گفتار دوم: تعریف اسناد
۳۰	گفتار سوم: تا بچه ثبت شد
۳۳	مبحث ششم: مفهوم ثبت الکترونیک
۳۵	گفتار اول: تعریف ثبت آنی
۳۷	گفتار دوم: تعریف داده پیام
۳۷	گفتار سوم: وجود داده پیام
۳۸	گفتار چهارم: شرایط اصالت داده پیام
۳۹	بند اول: عدم قابلیت تغییر
۴۰	بند دوم: قابل درک باشد
۴۰	بند سوم: قابلیت انتساب نوشته به فرد معین
۴۱	بند چهارم: قانونی باشد داده پیام
۴۲	مبحث هفتم: ایجاد بودن داده پیام
۴۳	فصل دوم: امضاء الکترونیک در دفاتر اسناد رسمی و ثبت آنی
۴۵	مبحث اول: روال اجرایی امضای الکترونیک
۴۶	مبحث دوم: مراجع گواهی امضاء الکترونیکی
۴۸	مبحث سوم: نیازمندی های عرفی و قانونی امضای الکترونیک
۴۸	گفتار اول: نیازمندی های عرفی
۵۰	گفتار دوم: نیازمندی های قانونی

۵۲	مبحث چهارم: ساماندهی پایگاه اطلاعات، بانک جامع املاک و مدیریت کشوری املاک
۵۴	مبحث پنجم: تشریفات ثبت امضای الکترونیکی
۵۴	مبحث ششم: حضور شخص امضا کننده و تشخیص هویت او از سوی سردفتر
۵۷	مبحث هفتم: فعالیت‌های حفاظت اطلاعات
۵۷	گفتار اول: پردازش داده‌پیام
۵۸	گفتار دوم: افشاء اطلاعات
۵۹	گفتار سوم: انحصاری بودن امضاء نسبت به امضاء کننده
۵۹	گفتار چهارم: انحصاری بودن تولید و کلید امضاء
۶۰	مبحث هشتم: مکان تشخیص تغییرات در داده‌ها
۶۱	مبحث نهم: روند تنظیم الکترونیکی اسناد رسمی در دفاتر اسناد رسمی ایران
۶۲	مبحث دهم: ثبت آئی اسناد در سامان ثبت ایران
۶۴	گفتار اول: مزیت ثبت آئی
۶۵	گفتار دوم: امضای الکترونیکی و جایگاه آن در ثبت رسمی
۶۶	مبحث یازدهم: قواعد حقوقی حاکم بر ثبت آئی امضای الکترونیکی
۶۸	گفتار اول: قواعد شکلی حاکم بر ثبت امضای الکترونیکی
۶۸	بند اول: حضور شخص امضا کننده و تشخیص هویت او از سوی سردفتر
۶۹	بند دوم: بررسی صلاحیت مرجع صدور امضا
۷۱	بند سوم: بررسی سلامت عقلانی
۷۳	فصل سوم: استفاده از امضاء الکترونیکی در ایران و دیگر کشورها
۷۵	مبحث اول: شرایط امضای الکترونیکی مطمئن
۷۵	مبحث دوم: امضای کلید خصوصی
۷۶	گفتار اول: امضاهای قانونی و دلیل در تجارت الکترونیکی
۷۶	گفتار دوم: اعتبار و آثار امضای الکترونیکی
۷۷	مبحث سوم: وظایف قانونی سازمان ثبت در جهت الکترونیکی نمودن فرآیند ثبت اسناد

۷۸	گفتار اول: اصالت سنجی هویت صاحبان سند
۷۹	گفتار دوم: دفاتر خدمات صدور گواهی الکترونیکی
۸۰	مبحث چهارم: دستورالعمل اتحادیه اروپا
۸۲	گفتار اول: تجربیات و دستاوردهای حقوق فرانسه
۸۲	گفتار دوم: ارزش حقوقی امضای الکترونیک در قوانین فرانسه
۸۴	گفتار سوم: بررسی حقوق ایران، فرانسه، دستورالعمل اتحادیه اروپا در مورد امضای الکترونیکی
۸۵	مبحث پنجم: امضای الکترونیک ساده
۸۶	مبحث ششم: امضای الکترونیک پیشرفته
۸۷	مبحث هفتم: دولت الکترونیک و امضای الکترونیکی
۸۷	گفتار اول: دولت الکترونیک
۸۷	گفتار دوم: دولت به شهروند (G2C)
۸۸	گفتار سوم: دولت به بنگاه اقتصادی (G2B)
۸۸	گفتار چهارم: دولت به کارکنان (G2E)
۸۸	گفتار پنجم: دولت به دولت دیگر (G2G)
۸۹	مبحث هشتم: راهبرد سستی کاغذ و قلم
۹۱	فصل چهارم: نتیجه گیری، پیشنهادات، منابع، ضمائم
۹۳	مبحث اول: نتیجه گیری
۹۴	مبحث دوم: پیشنهادات
۹۶	مبحث سوم: منابع
۹۶	گفتار اول: کتب
۹۶	گفتار دوم: قوانین
۹۷	گفتار سوم: مقالات
۹۸	مبحث چهارم: ضمائم
۹۸	گفتار اول (پیوست اول: آیین نامه اجرایی ماده ۳۲ قانون تجارت الکترونیکی ایران مصوب ۱۳۸۶/۶/۱۱ هیأت وزیران ...)

گفتار دوم (پیوست دوم: متن انگلیسی قانون نمونه تجارت الکترونیکی آنسیترا ل مصوب ۱۹۹۶ ۱۱۱	۱۱۱
گفتار سوم (پیوست سوم: متن انگلیسی قانون امضای الکترونیکی آنسیترا ل مصوب ۲۰۰۱ ۱۲۴	۱۲۴
گفتار چهارم (پیوست چهارم: دستورالعمل نحوه استفاده دفاتر اسناد رسمی از سامانه ثبت الکترونیک اسناد ۱۳۴	۱۳۴
گفتار پنجم (پیوست پنجم: قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور ۱۳۷	۱۳۷

چکیده

در عصر اطلاعاتی حاضر، حفاظت از داده‌ها و تضمین دقت و ثبات آنها بسیار دشوار شده است. تعداد انواع مبادلات و پیام‌های خصوصی و محرمانه‌ای که روزانه ارسال می‌شود نیز به سرعت رو به رشد است.

امضای الکترونیکی عبارت است از داده‌ای است که به یک داده پیام ضمیمه می‌گردد و موجب شناسایی امضاکننده مبین رضایت او نسبت به مندرجات و محتویات داده پیام است. امضا دیجیتال نوعی از امضا الکترونیکی است که در آن از فناوری رمز نگاری برای تولید امضا استفاده می‌شود و از سطح بالایی از امنیت نسبت به سایر انواع امضاء الکترونیکی برخوردار است. دفاتر خدمات صدور گواهی الکترونیکی واحدهایی هستند که برای ارائه خدمات صدور امضاء الکترونیک در کشور تأسیس می‌شوند این خدمات شامل تولید، ذخیره، صدور، تایید، ارسال، ابطال و به روز نگهداری (امضاء) الکترونیکی می‌باشد. این دفاتر بعنوان مرجع ناای اعتبار پیام را از طریق تعیین هویت امضاکننده دیجیتال تضمین می‌کند. قانون تجارت الکترونیکی ایران مصوب ۱۳۸۲ قانون نمونه امضاء الکترونیکی آنستیرال مصوب ۲۰۰۱ دستورالعمل اتحادیه اروپا در زمینه امضای الکترونیکی مصوب ۱۹۹۹ و قانون شماره ۲۳۰-۲۰۰۰ مورخ ۱۳ مارس ۲۰۰۰ فرانسه و آیین نامه‌های شماره ۲۷۲-۲۰۰۱ مورخ ۳۰ مارس ۲۰۰۸ و شماره ۹۷۳-۲۰۰۵ مورخ ۱۰ اوت ۲۰۰۵ دولت فرانسه از مهمترین قوانین ملی و بین المللی در زمینه حقوق امضاء الکترونیکی می‌باشند.

مقدمه

در دهه‌های اخیر، دگرگونی‌های وسیع فناوری‌های ارتباطی و ایجاد شرایط جدید، معروف به انقلاب اطلاعات، بر حیات اقتصادی و اجتماعی دولت‌ها، تأثیری شگرف بر جا نهاده است. توسعه، یک از مباحث علوم اقتصادی است و در اداره امور سازمان‌ها نیز بسیار حائز اهمیت است. این موضوع از آن روی اهمیت دارد که همزمان با رشد و پیشرفت جوامع، دولت‌ها خود را ملزم می‌دانند پاسخگوی نیازهای جامعه باشند. در جامعه اطلاعاتی امروز، فناوری‌ها، به سبب گستره پوشش و کارکردهای متنوع در حوزه‌های اجتماعی، در روند توسعه و تسهیل امر، نقش ارزنده‌ای دارند.

تحول در فرآیند خدمات ثبتی از جمله دستاوردهای سازمان ثبت اسناد و املاک است که سبب افزایش اعتماد مردم می‌شود. طی دهه‌ها سال فعالیت دفاتر اسناد رسمی، اسناد تطبیقی بر روی اوراق بهادار و به صورت مستطریس صادر می‌شد؛ که این شیوه سنتی به دلیل وجود آسیب‌های گوناگون، شفاف بودن عملکرد دفاتر اسناد رسمی و وجود میلیون‌ها مکاتبه و بی‌دقتی در این مکاتبات و انعکاس ناشی از آن، در راستای سیاست‌های سازمان از جمله شفاف‌سازی نقل و انتقال و معاملات رسمی، ایجاد و تسهیل و تسریع در ارائه خدمات ثبتی به ذی‌نفعان و کاهش مراجعات حضوری و ارتقای سلامت اداری با تولید و استقرار ثبت الکترونیک اسناد تغییر پیدا کرد.

به این ترتیب تغییر شیوه‌های سنتی، در فرآیند توسعه ملی می‌تواند اثرگذار باشد، چرا که روی آوردن به فناوری، در آگاه‌سازی و هماهنگی و ساماندهی و اجرای طرح‌های گوناگون توسعه نقش دارد. همچنین به جلب مشارکت عمومی و همکاری‌های مردم برای دستیابی به نتایج مطلوب کمک می‌کند.

کارآمد یا ناکارآمد بودن ثبت آنی و تطبیق آن با اصل ۴۴ قانون اساسی و برنامه پنج ساله پنجم دولت جمهوری اسلامی ایران در خصوص الکترونیکی شدن مردم و حضور زدن مردم در ادارات دولتی به علت وجود هرگونه فساد مالی احتمالی و مزایای آن نسبت به ثبت سنتی و چگونگی قرار گرفتن اسناد در جایگاه اجتماعی و سهولت نحوه تنظیم اسناد و حمله مسائل قابل بررسی است تا مشخص شود هدفی که قانونگذاران برای تسهیل خدمات ثبتی در نظر گرفته‌اند پاسخگوی نیازها بوده است یا نیاز به بازنگری دارد.